

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТА ЕКОНОМІЧНІ ПИТАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАДІЙНОСТІ

Букресва О.А.,

генеральний директор консорціуму

«Всеукраїнське агентство розвитку громад та територій», м. Київ

Забезпечення системи надійності даних кадастрових систем в умовах відновлення України:

1. Масштаби руйнувань територій та інфраструктури України.
2. Джерела даних про будівлі, споруди та інфраструктуру в Україні.
3. Існуючі європейські та світові системи даних про будівлі та споруди.
4. Кадастрові системи даних про будівлі, споруди та інфраструктуру.
5. Надійності даних кадастрових систем для умов відновлення України.

Масштаби руйнувань територій та інфраструктури України. Не спровокована військова агресія росії проти України зруйнувала та продовжує руйнувати українську економіку, соціальну, транспортну, енергетичну інфраструктуру та життя людей. Знищуються міста, села та цілі екосистеми України. Масштаб руйнування активів вже оцінюється понад \$100 млрд (за оцінками проєкту damaged.in.ua) [1].

З метою повоєнного оновлення та відбудови країни необхідно організувати та реалізувати масштабну програму. В новітній історії немає проєктів відновлення, схожих за масштабом із майбутнім оновленням та відбудовою України. Тому нам потрібно створити власну модель оновлення та відбудови з використанням сучасних цифрових інструментів.

Джерела даних про будівлі, споруди та інфраструктуру в Україні. Головне питання, яке не дозволяє сьогодні точно оцінити об'єми руйнувань та скласти синхронний план дій в громадах – це розрізнені масиви даних про об'єкти галузевих та територіальних інфраструктур. 1439 громад на власний розсуд обліковують об'єкти комунальної інфраструктури, кожне окреме міністерство адмініструє окремі реєстри секторальних даних (галузева інфраструктура). В Україні створено вже 15 кадастрів (земельний, водний, лісовий, містобудівний, родовищ і копалин тощо) та десятки реєстрів. При цьому частина даних дублюється одразу в декількох кадастрах та реєстрах, а частина даних не міститься в жодній базі даних. Дані про будинки, будівлі та споруди розгалужені по архівам підприємств-виконавців технічної інвентаризації нерухомих об'єктів. Єдиного джерела актуальних, достовірних на та надійних даних про кількість, вартість, стан будівель та споруд не створено. Тому при розрахунках втрат, об'єму збитків для відшкодування та відновлення України застосовується методологія оцінки непрямих методів, статистичних даних та певних припущень.

Існуючі європейські та світові системи даних про будівлі та споруди.

Країни Західної Європи ведуть земельні кадастри з середини XIX сторіччя та поділяються на кадастри англомовних країн та скандинавських країн, німецької системи та наполеонівської системи. В таких системах основні споруди і будівлі відображаються на кадастрових картах, об'єднуючі дані земельного кадастру з реєстром будівель країн [2]. А вже з середини XX сторіччя розпочався процес створення багатоцільових земельно-інформаційних систем, як міжгалузевих баз даних. На сьогодні тільки в Європі налічується 61 кадастр, в яких поєднані дані просторових об'єктів (земельні ділянки зі спорудами та будівлями на них та іншими об'єктами, що поліпшують їх кількісні та якісні характеристики).

Кадастрові системи даних про будівлі, споруди та інфраструктуру.

Різноманіття типів об'єктів – ділянки земельні, вільні або з водними чи лісовими об'єктами, під родовищами або з корисними копалинами; будинки житлові, будівлі громадські або виробничі; споруди тимчасові; інженерні або транспортні; або ж їх комплекси чи поєднання – всі ці об'єкти об'єднуються описом типів даних, текстовими або графічними документами.

Кадастрові дані піддаються багаторазовій інтерпретації, у формалізованому вигляді, придатному для передачі, зв'язку або обробці. Це стосується всіх видів даних кадастру – просторових, метричних, технічних, вартісних, правових та функціональних даних. Багатоаспектність *текстових* та *графічних даних* (символи, схеми, ескізи, зображення, графіки, діаграми, малюнки, гравюри, плакати, географічні карти) дозволяє ідентифікувати розташування, загальний вигляд, стан об'єкту на момент фіксації. І такі фіксації стану об'єкту потрібні на протязі всього життєвого циклу об'єкту нерухомості при змінах будь-якого з типів даних. Тому важливим аспектом функціонування кадастрових систем даних та можливості використання багатошарової інформації про будівлі, споруди та інфраструктуру стає система надійності даних.

Надійності даних кадастрових систем для умов відновлення України.

Організаційні процеси оновлення та відбудови країни залежать від надійності даних саме кадастрових систем, їх достовірності та реалізації алгоритмів їх актуалізації. Пришвидшення розробки протоколів доступу до даних адміністраторам суміжних кадастрів та реєстрів забезпечить вирішення поліфункціональних завдань та міжсекторальну координацію державних інституціональних суб'єктів на всіх етапах від розмінування територій, обстеження пошкоджених конструкцій та послідуєчих процесах проектування та будівництва.

Розвиток національних кадастрових систем, при обов'язковому забезпеченні надійності даних, надасть підґрунтя для аналізу сценарних концептів розбудови України та змогу вирішати надважливі поточні державні завдання, а саме: управління надзвичайними ситуаціями та їх наслідками; планування та контроль економічних процесів; ефективного управління у сфері

комунального господарства та здійснені головної функції державного управління на найближчі 5 років – оновленні та відбудові громад, територій та інфраструктури України.

Список використаних джерел

1. Повоєнне відновлення України. Нові ринки та цифрові рішення. Режим доступу: kse.ua/wp-content/uploads/2022/09/Digital-instruments-in-Ukrainian-recovery.pdf (10.05.2023).

2 . Кадастрові та реєстраційні системи країн світу. Режим доступу: www.researchgate.net/profile/Andriy-Popov-2/publication/331021652_KADASTROVI_TA_REESTRACIJNI_SISTEMI_KRAIN_SVITU/links/5c618c37299b1d14cbcbfc4/KADASTROVIMI-TA (05.2023).